

Vaalilautakuntien asettaminen (Europarlamenttivaalit 2024)

Kaupunginhallitus 20.05.2024 § 159
462/00.00.00.01/2024

Valmistelu ja lisätiedot
kaupunginlakimies Johanna Päivärinta,
johanna.paivarinta2@porvoo.fi

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta ja laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta.

Vaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat päätösvaltaisia kolmijäsenisinä.

Ehdokas ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä.

Ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa eivät voi olla vaalitoimikunnan jäsenenä eivätkä varajäsenenä. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä.

Vaalikelpoisuus vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan määräytyy muutoin sen mukaan kuin kuntalaissa säädetään vaalikelpoisuudesta lautakuntaan ja toimikuntaan (71 ja 74 §).

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuudet valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Sinänsä ei ole estettä valita samaa henkilöä vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan, kunhan henkilö on vaalikelpoinen molempiin toimielimiin.

Kotiäänestyksen vaalitoimitsijat määrää kunnan keskusvaalilautakunta samalla tavalla kuin yleisen ennakkoäänestyspaikan vaalitoimitsijat.

Sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa (2023) ehdokkaita asettaneita puolerekisteriin merkittyjä puolueita. Jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita toimielimiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Tasa-arvolain soveltamisessa tarkastelu tehdään siten, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %. Vaatimuksen tulee toteutua erikseen jäsenten ja varajäsenten kohdalla.

Jotta vaalitoimielinten jäsenet ehtivät suunnitella ajankäyttönsä siten, että he pystyvät osallistumaan toimielinten työskentelyyn, ehdokkaita nimeävien on syytä varmistaa jo etukäteen, että valittavaksi tulevat henkilöt voivat täysipainoisesti osallistua vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan työhön. Jokaisessa vaalitoimielimessä on oltava riittävästi suomea ja ruotsia puhuvia, jotta pystytään palvelemaan äänestäjiä heidän omalla kielellään. Valintoja tehtäessä on huomioitava, että käytämme sähköistä vaaliluetteloa lähes kaikilla äänestysalueilla. Sähköiseen järjestelmään kirjaudutaan vahvan tunnistautumisen kautta.

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan kaikkien jäsenten yhteystiedot on ehdottomasti ilmoitettava kaupungin keskusvaalilautakunnalle, jotta voidaan huolehtia yhteydenpidosta jäseniin ja jäsenten perehdyttämisestä tehtävään. Perehdytys järjestetään Teams koulutuksena 22.5.2024 klo 18-19.30. Kutsu lähetetään puheenjohtajille ja varapuheenjohtajille, jotka huolehtivat kutsun tarpeellisesta jakelusta oman lautakuntansa jäsenille ja varajäsenille. Sähköisen vaaliluettelon käytöstä pidetään erillinen tilaisuus.

Liite

Luettelo vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan jäsenistä

vt. Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus valitsee liitteen mukaisesti kahteentoista vaalilautakuntaan viisi (5) jäsentä, joista se valitsee yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi sekä valitsee viisi (5) varajäsentä siinä järjestyksessä, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Lisäksi kaupunginhallitus valitsee vaalitoimikunnan laitoksissa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten ja valitsee vaalitoimikunnalle puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen sekä viisi (5) varajäsentä siinä järjestyksessä, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Kaupunginhallitus valitsi liitteen mukaisesti kahteentoista vaalilautakuntaan viisi (5) jäsentä, joista se valitsi yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi sekä valitsi viisi (5) varajäsentä siinä järjestyksessä, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Lisäksi kaupunginhallitus valitsi vaalitoimikunnan laitoksissa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten ja valitsi vaalitoimikunnalle puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen sekä viisi (5) varajäsentä siinä järjestyksessä, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Pykälä tarkastettiin heti.